

ZAAD BEWAREN

Wat is zaad bewaren?

Zaad bewaren is ook een onderdeel van biologisch tuinieren. van biologisch tuinieren. Wat je dit jaar oogst, kan het zaad voor volgend jaar worden. Met zaadvaste rassen blijft de kiemkracht vaak jaren goed, waardoor je onafhankelijker wordt en rassen behoudt.

Benodigheden

- Zaad van gezonde, sterke planten (peulen, zaadhoofden, vruchten)
- Droge, geventileerde ruimte
- Papieren zakjes, glazen potjes of folie-zakjes met rits
- Silicagel of zuurstofabsorbeerder (optioneel)
- Keukenpapier, zeef, eventueel haardroger of waaier voor schoonmaken
- Pen en labels

Oogsten en drogen

1. Oogst alleen van gezonde planten met gewenste eigenschappen.
2. Laat zaad volledig rijpen aan de plant: peulen bruin en droog, vruchten zacht, zaadhoofden papierachtig.
3. Oogst bij droog weer en breng zaad direct binnen.
4. Droog langzaam en goed: hang op in een warme, geventileerde ruimte 2–4 weken. Zaden moeten hard zijn en niet buigen.
5. Speciale methode voor tomatenzaad: fermenteren, spoelen en drogen.

Schoonmaken en sorteren

- Verwijder kaf, steeltjes en vruchtvlees om schimmel te voorkomen.
- Sorteert op grootte en kwaliteit: verwijder misvormde of beschadigde zaden.
- Zaadhoofden van sla en spinazie: wrijf fijn, zeef en blaas licht kaf weg.

Verpakken en opslaan

- **Papier:** ademend, ideaal voor de meeste zaden

ZAAD BEWAREN

- **Glas:** voeg silicagel toe
- **Folie-zakjes:** voor gevoelige zaden
- Label altijd: ras, oogstjaar, aantal zaden, selectiecriteria
- Bewaar koel, donker en droog (4–10 °C). Vriezer kan met droge verpakking.
- Voor extra lange bewaring: vacuümzakken of potten met zuurstofabsorbeerder

Kiemkracht testen

1. Leg 10–25 zaden op vochtig keukenpapier in een afgesloten bakje.
2. Controleer na 7–14 dagen hoeveel zaden kiemen.
3. Minder dan 70% → zaai dikker of vervang het zaad.
4. Herhaal elk jaar en noteer resultaten.

Veelgemaakte fouten

- Te vroeg oogsten
- Opslaan in vochtige ruimtes
- Vergeten te labelen
- Te weinig zaden bewaren
- Direct in plastic bewaren

Extra tips

- Peulvruchten en granen zijn het meest vergevingsgezind; ui-achtige gewassen verliezen sneller kiemkracht
- Test zaden elk jaar voor de beste resultaten
- Bewaar een reserve, ook van snel vertragende rassen zoals sla en spinazie

Samenvatting

Zaad bewaren is eenvoudig, kost weinig tijd en levert veel op: je bespaart geld, behoudt rassen en wordt onafhankelijker. Elk zaadje dat je volgend jaar zaait, draagt de kracht van dit seizoen in zich. Begin dit jaar nog met oogsten, drogen, verpakken en opslaan!